

DOUANEAANGIFTE BASIS

Boom beroepsonderwijs
info@boomberoepsonderwijs.nl
www.boomberoepsonderwijs.nl

Auteurs: P. Ketelaars, J. Oude Lansink, C. Wursten

Eindredactie: Peter Mensink

Bronvermelding: ANPfoto / Sander Koning, Jorden Logistics, Rijksoverheid, Shutterstock / Ali A Suliman, Shutterstock / Jpstock, Shutterstock / Rosanne de Vries

Titel: Douaneaangifte Basis

ISBN: 978 90 372 6110 3, maakt deel uit van pakket 978 90 372 6109 7

Eerste druk/eerste oplage
© Boom beroepsonderwijs 2021

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bijvoorbeeld een (digitale) leeromgeving of een reader in het onderwijs (op grond van artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot Stichting Uitgeversorganisatie voor Onderwijslicenties (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-uvo.nl).

De uitgever heeft ernaar gestreefd de auteursrechten te regelen volgens de wettelijke bepalingen. Degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de uitgever wenden.

Door het gebruik van deze uitgave verklaart u kennis te hebben genomen van en akkoord te gaan met de specifieke productvoorwaarden en algemene voorwaarden van Boom beroepsonderwijs, te vinden op www.boomberoepsonderwijs.nl

INHOUDSOPGAVE

1. WERKEN MET DIT KEUZEDEEL	4
2. ROL VAN DE DOUANE	6
3. DOUANEDOCUMENTEN	23
4. DOUANEREGELINGEN	64
5. INCOTERMS 2020	83
6. UITDAGING	98

DIGITALE LEEROMGEVING

Bij sommige opdrachten heb je hulpmiddelen nodig. Bijvoorbeeld filmpjes, formulieren of een link naar een website. Deze staan allemaal in de digitale leeromgeving. Dit icoontje verwijst naar de digitale leeromgeving. Om hier te komen ga je naar digitaal.boomonderwijs.nl/beroepsonderwijs.

Eerste keer inloggen in de digitale omgeving

Voordat je de digitale leeromgeving kunt gebruiken moet je je licentie activeren.

- Overleg met je docent welk type account je gebruikt.
- Ga naar www.boomberoepsonderwijs.nl/licentie.
- Bekijk de instructiefilm of lees het stappenplan.
- Volg de stappen.

Daarna kun je aan de slag!

DOUANEAANGIFTE BASIS

Door onder andere Brexit en handelsconflicten is het belang van het uitvoeren van juiste douaneprocessen groot. Er is daarom grote behoefte aan medewerkers met kennis van douaneprocessen in het bedrijfsleven. Bovendien heeft de douanecontrole in het douaneproces zich als gevolg van nieuwe Europese regelgeving verplaatst naar de voorkant van handelstrajecten.

Het keuzedeel Douaneaangifte Basis is specifiek gericht op het opstellen van een aangifte douanevervoer. Dit betreft de minst complexe en meest voorkomende aangifte bij de douane.

In een douanedossier neem je alle informatie op die van belang is bij het internationaal vervoeren van goederen en/of producten. Dat kunnen bijvoorbeeld regels zijn waaraan je je als bedrijf moet houden of waar je mee te maken hebt, maar ook regels over welke documenten je dient te gebruiken. Het is belangrijk dat je voor elke goederentransactie de juiste informatie paraat hebt.

Bekijk het filmpje. Velen vragen zich af waarom het allemaal nodig is: grenscontroles, een paspoort laten zien als je naar een ander land reist, extra betalen aan de Nederlandse grens voor producten die je veel goedkoper in het buitenland koopt, belasting betalen over artikelen uit China.

LEERDOELEN

1. Je hebt kennis van de (inter)nationale douanewet- en regelgeving.
2. Je hebt kennis van douaneprocessen, -aangiftesystemen en -tarieven.
3. Je hebt kennis van allerlei douanedocumenten, -vergunningen en douanefuncties.
4. Je hebt kennis van facturen en paklijsten.
5. Je hebt kennis van transportdocumenten.
6. Je hebt kennis van allerlei soorten van kosten die m.b.t. handelsverkeer van belang zijn.
7. Je weet wat de Incoterms® 2020 zijn.
8. Je hebt kennis van de herkomst en oorsprong van goederen.
9. Je hebt basiskennis van de momenten van douaneformaliteiten binnen de logistieke keten.
10. Je kan controleren of de benodigde documenten aanwezig zijn, en of ze juist en volledig zijn.
11. Je hebt kennis van de positie van de douane in de logistieke keten.
12. Je hebt kennis van fiscale en niet-fiscale taken van de douane.
13. Je kan een douanedossier samenstellen.
14. Je kan een aangifte douanevervoer opstellen.

Dit keuzedeel bestaat uit:

- *Theorie, begrippen en opdrachten*
 Hierbij leer je over en oefen je met de praktijk. In sommige opdrachten werk je aan beroepsproducten, deze opdrachten herken je aan de vermelding [BP]. Deze beroepsproducten kun je verzamelen in je portfolio en heb je nodig om de uitdaging aan het einde van het keuzedeel goed af te ronden.
De beroepsproducten in dit keuzedeel zijn:
 - Nieuw aangiftesysteem
 - Wat hoort bij wat?
 - Het CDIU
 - The Invoice of Holland
 - De Incoterm-puzzel
 - Douaneaangifte uitleggen
- *Test je kennis*
 Hiermee kun je zelf je kennis van de theorie testen.
- *Uitdaging*
 Dit is het eindproduct en de afronding van het keuzedeel. Hier werk je gedurende het hele keuzedeel naartoe en je wordt erop beoordeeld.
 Voor de uitdaging van dit keuzedeel maak je een presentatie over het opstellen van een douanedossier en over hoe je een aangifte douanevervoer opstelt.
- *Theorietoets*
 Je docent besluit of je ter afsluiting een theorietoets maakt.

Het heffen van bedragen op het vervoer van goederen van de ene naar de andere plaats bestaat al sinds mensenheugenis. In de middeleeuwen was het heel normaal om tolgeld te vragen wanneer je goederen van de ene naar de andere stad vervoerde. Deze tolgelden waren in principe de voorloper van de huidige belastingen, waaronder de invoerrechten.

De haven van Rotterdam.

AAN HET EIND VAN DIT HOOFDSTUK:

1. weet je hoe de douane is georganiseerd
2. ken je de taken van de douane
3. weet je wat de nationale en internationale douaneregeling inhoudt
4. kun je uitleggen wat een AEO-vergunning is
5. weet je wat ECS is
6. ben je bekend met DMS.

OPDRACHT 1 Oriëntatie douane

- a. Bekijk het filmpje. Leg in je eigen woorden uit waarom de douane geen overbodige luxe is.

- b. Ben je zelf wel eens gecontroleerd door de douane, na terugkomst van een vakantie?

THEORIEBRON ORGANISATIE VAN DOUANE

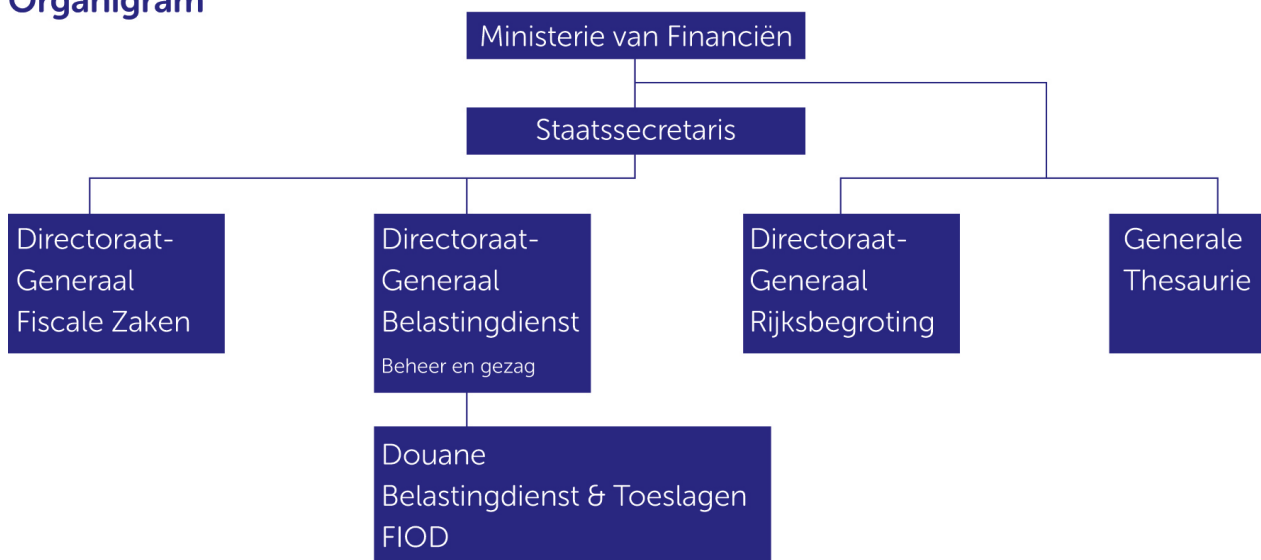
Dagelijks gaan miljoenen goederen ons land in en uit. De **douane** heeft de taak om de regels die daarbij gelden te handhaven. Je kunt hierbij denken aan het bestrijden van smokkel, de controle op de veiligheid en het innen van **invoerrechten**, accijnzen en belastingen.

Nationale, Europese en mondiale regels bepalen de douanewetgeving.

De douane in Nederland

De Nederlandse douane valt als onderdeel van de Belastingdienst onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Financiën.

Organigram

De douane heeft een landelijk kantoor in Rotterdam, twee centrale operationele punten (Rotterdam-Rijnmond en Schiphol) en verschillende regiokantoren. In de regio's werken drie soorten teams:

1. klantbehandeling
2. fysiek toezicht
3. aangiftebehandeling.

1. Teams Klantbehandeling

Het werk van de teams Klantbehandeling bestaat uit:

- het afgeven van vergunningen, bijvoorbeeld een vergunning om goederen te mogen verwerken of een vergunning om elektronisch aangifte te doen
- het achteraf controleren van administraties en aangiften: de administratieve controle.

2. Teams Fysiek toezicht

Onder het werk van de teams Fysiek Toezicht valt:

- de controle van binnenkomende en uitgaande goederen.

3. Teams Aangiftebehandeling

De teams Aangiftebehandeling gaan na of een aangifte klopt en hoe die moet worden behandeld.

De douane en de EU

Nederland is een belangrijke toegangspoort tot de EU. Dagelijks gaan enorme hoeveelheden goederen via ons land de EU in en uit: over land, over zee en door de lucht. De douane speelt een cruciale rol bij het zo veel mogelijk beperken van logistiek oponthoud en administratieve lasten voor het bedrijfsleven.

Als 'poortwachter' van de interne markt zorgt de douane ervoor dat goederen die een bedreiging vormen voor de veiligheid, de gezondheid, de economie en het milieu niet verder in de EU komen. Daarbij controleert de douane niet alleen de fysieke goederenstroom, maar ook de administratieve gegevensstroom die daarbij hoort.

De douane staat in de controles niet alleen: de samenwerking met andere douaneorganisaties binnen de EU is hecht en wordt steeds hechter. Zo kunnen de verschillende douaneorganisaties in andere lidstaten controleopdrachten aanvragen en uitvoeren. Verder heeft de Nederlandse douane een nieuw aangiftesysteem (**AGS/DMS**) opgezet en de geautoriseerde marktdeelnemer (Authorised Economic Operator, AEO) een nieuw Europees systeem. Deze bieden het bedrijfsleven flinke voordelen. Uiteindelijk werken de organisaties toe naar een Europese handhaving, waarbij de douaneorganisaties van de lidstaten binnen de EU samenwerken als één organisatie.

OPDRACHT 2 De douanesite

- a. Bekijk de website. Belangrijk is dat je weet welke informatie je hier kunt vinden. Onderaan de startpagina van deze website staat actuele informatie (Nieuws) met betrekking tot de douane.

Noteer twee artikelen die je daar nu ziet staan.

- b. Wat is het nieuws in deze twee artikelen?

THEORIEBRON TAKEN VAN DE DOUANE

De douane heeft veel verschillende taken. De belangrijkste zijn:

- fiscale taken
- VGEM-taken
- Het bewaken van de toepassing van wet- en regelgeving.

Fiscale taken

De douane houdt zich bezig met het heffen en innen van belastingen. Het kan hierbij gaan om invoerbelastingen, die de regeringen deels in Europees verband vaststellen. Daarnaast zorgt de douane voor de heffing en inning van accijnzen en verbruiksbelastingen.

VGEM-taken

De EU wil een betere controle van de Europese buitengrenzen. Bij grensoverschrijdende goederenbewegingen moet de veiligheid van mensen en goederen gegarandeerd zijn op het gebied van veiligheid, gezondheid, economie en milieu. Deze gebieden vallen onder de **VGEM-taken** van de douane.

Voorbeeld milieu: controleren op handel in vervuild papierafval.

VGEM-wetten verbieden bijvoorbeeld de invoer, uitvoer en doorvoer van bepaalde goederen in Nederland en/of de **Europese Unie**. Deze wetten bepalen welke goederen verboden zijn en welke niet. Goederen zijn alleen toegestaan wanneer ze voldoen aan strenge voorwaarden. De douane controleert, signaleert en spoort op.

Daarom neemt de douane maatregelen, zoals goederenstromen controleren met behulp van scanapparatuur of detectiepoorten. De douane let daarbij vooral op: verdovende middelen, wapens, dieren met een besmettelijke ziekte, zoals varkenspest of mond-en-klauwzeer, nagemaakte goederen.

De douane stopt ook de uitvoer van bepaalde goederen, zoals wapens en munitie. Deze goederen mag je niet uitvoeren naar bijvoorbeeld landen die in oorlog verkeren of landen die te maken hebben met internationale sancties. Een belangrijke tool voor de douane om te controleren zijn de vaste en mobiele scanapparatuur waarmee containers en trucks in hun geheel kunnen worden gescand.

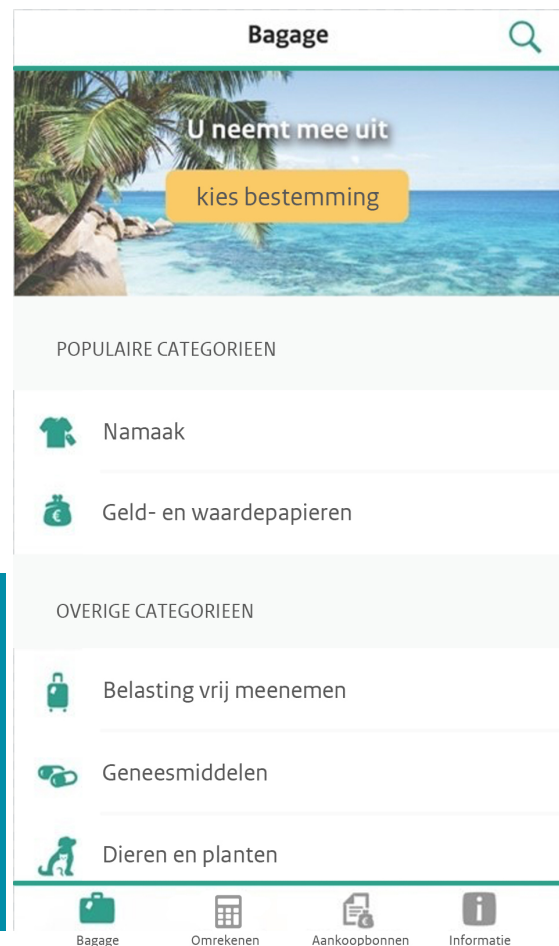
Bewaken van de toepassing van wet- en regelgeving

De douane controleert de juiste toepassing van Europese en nationale douanewetgeving. Dit is de **bewakingsfunctie van de douane**. De douanewetgeving kent een uitgebreid systeem van formaliteiten en verplichtingen voor de invoer van goederen uit landen buiten de EU waarover nog geen invoerbelastingen is betaald. Toch kun je deze goederen in Nederland vervoeren, bewerken en opslaan.

Hiervoor gelden regels die er bijvoorbeeld voor moeten zorgen dat iemand uiteindelijk wel de belasting betaalt. De douane oefent deze bewakingsfunctie ook uit bij de uitvoer van goederen. Over wat je uitvoert, hoef je geen belasting te betalen. Voorwaarde hierbij is dat de goederen Nederland hebben verlaten. Om te voorkomen dat iemand onterecht een belastingteruggaaf krijgt, controleert de douane of de goederen echt zijn uitgevoerd.

Zowel bij deze taak als bij het heffen van belastingen horen taken in het kader van de marktordening. De EU heeft maatregelen genomen om bijvoorbeeld bepaalde EU-producten te beschermen tegen producten uit landen buiten de EU.

Land X wil een marktaandeel verwerven op het gebied van computers. Stel dat in dit land een bepaalde computer € 400,- kost. Producenten uit land X in de EU verkopen deze computer voor bijvoorbeeld € 250,-. Hierdoor hopen ze een marktaandeel in Europa te krijgen. Om dit tegen te gaan, zal de EU antidumpingheffingen instellen. Dit maakt die computer in de EU weer duurder en herstelt de concurrentieverhoudingen.

Schermafbeelding uit de app *Douane reizen*.

OPDRACHT 3 Chinese fietsen

Lees het artikel.

Europese Commissie verlengt antidumpingheffing op Chinese fietsen

De Europese Commissie verlengt de importheffing op Chinese fietsen met nog eens vijf jaar. De heffing gaat tot 48,5%. In de EU worden elk jaar elf miljoen fietsen geproduceerd. De fietsenbranche is goed voor 100.000 indirecte en directe banen, aldus de EU.

Bron:

<https://www.nu.nl/economie/5984931/europese-commissie-verlengt-antidumpingheffing-op-chinese-fietsen.html>

- a. Leg uit waarom de importheffing op Chinese fietsen een verstandig besluit is van de Europese Commissie.

- b. Welke tegenactie zou China kunnen doen?

OPDRACHT 4 24 uur bij de douane

Bekijk het filmpje. Beantwoord daarna de volgende vragen.

- a. Hoeveel mensen werken er bij de douane in de Rotterdamse haven?

- b. Welke eisen stelt het douanewerk in de Rotterdamse haven aan medewerkers?

- c. Wat doen de pre-arrival specialisten van het Centraal Operationeel Punt?

THEORIEBRON NATIONALE EN INTERNATIONALE DOUANE REGELGEVING

Het **Douanewetboek van de Unie (DWU)**, ook wel de '**Union Customs Code**' (UCC) genoemd, vormt de basis voor de douanewetgeving. Deze wetgeving is in alle EU-lidstaten van toepassing. De Nederlandse douane heeft het DWU vertaald naar het 'Handboek Douane'. Het Handboek geeft aan hoe de douane de regels toepast en naleeft. Zo kent elke EU-lidstaat ook eigen regels op douanegebied. Een EU-lidstaat heeft enige vrijheid wat betreft de regelgeving van de eigen douane, zolang maar aan de Europese wetgeving wordt voldaan.

Zaken die elk land op nationaal niveau moet regelen, zijn:

- Wie is bevoegd om invoerrechten en dergelijke te heffen (de inspecteur van het betreffende douanedistrict)?
- Wie is bevoegd om deze heffingen te innen (de ontvanger van rijksbelastingen)? Dit geldt ook voor zaken als strafrecht, strafvordering en boetes.

Invorderingswet

Wanneer je goederen invoert, ontstaat meestal een douaneschuld. De **Invorderingswet** bevat bepalingen over hoe het innen van deze belasting moet plaatsvinden. Voordat je douanehandelingen, zoals goederen vervoeren of opslaan, mag doen, moet je eerst een bepaald geldbedrag of een garantstelling van een bank als borg of zekerheid deponeren bij de ontvanger van de rijksbelastingen. Daardoor komt het bij douanezaken niet vaak voor dat de douane goederen in beslag neemt of openbaar verkoopt.

OPDRACHT 5 Douanehandboek

Zoek uit via het internet.

- a. Wie is bevoegd om invoerrechten te heffen in Nederland?

- b. Wie is bevoegd om deze heffingen te innen in Nederland?

OPDRACHT 6 Recht van vertegenwoordiging

Het is mogelijk dat een ondernemer bij de invoer van goederen gebruikmaakt van het recht van vertegenwoordiging in douanezaken.

Zoek via Internet wat het recht van vertegenwoordiging is en noteer de kern daarvan in maximaal 25 woorden.

THEORIEBRON AEO-VERGUNNING

Op 11 september 2001 vlogen twee gekaapte vliegtuigen de twee torens van het World Trade Center in New York in. Een derde vliegtuig vloog tegen het Pentagon in Washington en een vierde gekaapt toestel stortte neer in Pennsylvania. Sinds deze terroristische aanslagen is de internationale aandacht voor veiligheid flink aangescherpt. Bedrijven die betrokken zijn bij de uitvoer van goederen naar landen buiten de EU én hun toeleveranciers, krijgen te maken met deze veiligheidsregels. Die leiden bijvoorbeeld tot strengere controles en daardoor tot tijdverlies. Bedrijven kunnen daarom de status van Authorised Economic Operator (AEO) aanvragen. Deze status garandeert dat de bedrijven voldoen aan de gestelde eisen en deze worden dan minder streng gecontroleerd. Een AEO-vergunning is geldig in alle lidstaten van de EU. Bedrijven die voor een AEO-status in aanmerking willen komen, moeten aan een aantal criteria voldoen. Zo moet een bedrijf financieel gezond zijn, mag het geen fraude gepleegd hebben en moet de goederenadministratie transparant zijn. De AEO-vergunning en de richtlijnen voor toekenning van de vergunning zijn gebaseerd op het DWU en de bijbehorende toepassingsverordening.

Er zijn drie soorten AEO-vergunningen:

- Vergunning Douanevereenvoudigingen (AEO-C)
- Vergunning AEO Veiligheid (AEO-S)
- een gecombineerde vergunning (AEO-F).

Heeft een aanvrager recht op beide vergunningen, dan noem je dat een gecombineerde vergunning.